

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Abocament al Llobregat des del polígon del Mas aprofitant l'antiga via del cremallera

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Manifestació de suport a l'arribada de la columna de marxaires al Prat de Llobregat

ARXIU/SALVADOR REDÓ

El torrent de la Canaleta de Monistrol recollia a cel obert les aigües brutes del municipi

ARXIU/VILA CLOSES

Acte organitzat pel secretariat local de la Marxa a la plaça de Sant Domènec de Manresa

► Efectes de les contaminacions

- 1 Conseqüències sobre el bosc de la contaminació per fums a Cercs
- 2 Contaminació a causa d'un abocament il·legal de purins
- 3 Peixos morts a la zona del Congost de Manresa al riu Cardener

Montserrat. També deixalles i runes generades pels serveis del santuari de Montserrat es llançaven, fins ben entrada la dècada dels setanta, muntanya avall, a la vista de tothom, des de l'indret conegut com la plaça dels Apòstols.

Però tampoc se n'escapaven explotacions ramaderes properes a cursos fluvials que enviaven els seus detritus lleres avall mentre esperaven que les riuades de la pluja s'ho endugessin lluny, com es deia des de Berga en el manifest redactat amb motiu del pas de la Marxa per la capital del Berguedà: «Residus animals procedents de granges que són abocats sense control a les rieres de Merlès, Clarà i d'altres». Aquestes i les altres casuístiques eren ben conegudes, però tothom ho donava per bo, es donava per descomptat i no se'n deia res.

En aquest context, Catalunya viu una primera embranzida ecològica de transcendèn-

«L'any 1976 l'ecòleg Ramon Folch té cura de l'edició de l'obra col·lectiva 'Natura, ús o abús', que es va convertir en una biblia per al moviment ecologista català

cia pública que posà en evidència les costures d'un sistema caduc i que triomfà: el 1977 s'inicià la campanya per a la protecció dels aiguamolls de l'Empordà, els terrenys dels quals estaven destinats a servir de fonaments per a residències estivals per a la indústria turística que tantes divises proporcionaven al sistema econòmic espanyol. Entre els participants en l'ocupació dels aiguamolls hi havia una gent del Prat de Llobregat que des del 1976 vivien el seu particular viacrucis amb els plans de desviaments del riu a la desembocadura i la consegüent pèrdua del sistema ecològic del

delta; eren la gent agrupada a l'entorn del Grup de defensa del medi ambient, unes de les cares visibles del qual eren Salvador Balcells, Núria Codina i Jordi Moners, històrics activistes del moviment ecologista català. D'aquest grup va néixer la idea d'estendre la preocupació pel tram final del riu a tota la conca entesa com un tot i, per tant, la idea de fer convergir la feina que diferents grupuscles feien en solitari i escampats, i les accions dels quals se cenyien normalment als seus estrictes termes municipals. És en aquest ambient preocupant que l'any 1976 l'ecòleg Ramon Folch té cura de l'edició de l'obra col·lectiva *Natura, ús o abús. Llibre blanc de la gestió de la natura als Països Catalans*, que ben aviat es va convertir en una biblia per al moviment ecologista català i en el qual s'alertava «sobre la imperiosa necessitat d'una acurada gestió per mantenir la riquesa natural del país i

d'acabar amb la ignorància mútua entre científics i gestors». El novembre del 1977 es va iniciar en el marc del Congrés de Cultura Catalana la campanya de salvaguarda del patrimoni natural.

I així les coses, un diumenge 28 de maig del 1978, naixia, reunits a la terrassa del bar Els Arcs de Monistrol de Montserrat, la primera Marxa del Llobregat i una primera organització sobre la base comarcal que dividia el trajecte en tres comissions, la radicada a Manresa s'ocupava del Bages nord i el Berguedà, des de Monistrol de Montserrat es coordinaria el Bages sud (va ser la primera vegada que aquesta denominació, que després ha fet fortuna, apareixia per escrit) i des de Gavà i el Prat s'havia d'organitzar el Baix Llobregat; després, com era natural, les circumstàncies s'imposaven, entre tots es feia de tot i la Marxa mutava sobre la marxa.